

[Holger Eriksen.]

valgt, har overhovedet ingen indflydelse på, hvem der opstilles — jeg ser bort fra, at man kan sprænge partilister og den slags.

Jeg henstiller til udvalget, at man også underkaster den nævnte tanke en overvejelse for at finde ud af, hvad det eventuelt kan resultere i. Jeg har mange argumenter for, jeg kender også argumenter imod. Jeg finder ikke, der er nogen anledning til at trætte tinget ved at fremføre dem på nuværende tidspunkt.

Harald Nielsen: Det foreliggende lovforslag er jo i hovedtrækkene en gentagelse af det forslag, vi ikke fik færdigbehandlet i sidste folketingsår. Jeg skal derfor ikke fremsætte mange bemærkninger ved denne lejlighed, men henvide til, hvad jeg dengang sagde.

Nu har det ærede medlem hr. Holger Eriksen jo gjort omhyggeligt rede for, hvad valglovsforslaget indeholder i retning af at ændre de mere tekniske bestemmelser om, hvorledes valget skal opgøres, og at lette adgangen til at komme på valglisten for dem, der kommer tilbage til landet udefra o. s. v. Det er bestemmelser, som vi også fra vor side kan tiltræde.

Det ærede medlem hr. Holger Eriksen har også gjort opmærksom på, at lovforslaget opretholder en bestemmelse, i kraft af hvilken der gives indenrigsministeren bemyndigelse til i forbindelse med ændringer i landets kommunale inddeling at foretage deraf følgende forandringer i valgkredsfortegnelsen. Den bemyndigelse ønsker vi ikke fra venstres side at give den højtærede minister. Som der allerede er gjort opmærksom på, knytter der sig til ændringer i et valgkredssystem så mange forskellige interesser, at jeg finder, det er nødvendigt, at folketinget har afgørelsen. Det er jo ikke sådan, at kommunesammenlægninger nødvendigvis gør en ganske bestemt ændring i valgkredsinddelingen. Den kan ses under forskellige synsvinkler og foretages på forskellig måde; og hvilken måde det skal ske på, bør efter vor opfattelse være noget, der afgøres af det høje ting.

Det væsentlige i det foreliggende lovforslag er netop en række ændringer i valgkredsinddelingen, men disse ændringer skal jeg ikke komme ind på ved denne lejlighed. Alt

det må vi se nærmere på i det udvalg, som jeg går ud fra skal behandle lovforslaget.

Det vil huskes, og det er også nævnt her af det ærede medlem hr. Holger Eriksen, at da lovforslaget sidst var til behandling, rejstes spørgsmålet, om vi ikke burde skride til en stor valglovsreform, der afskaffede tillægsmandaterne, ligesom vi fra venstres side ønskede en overvejelse af indførelse af subsidiær stemmeafgivning, det vil sige, at vælgeren får adgang til ikke alene at tilkendegive, hvem han helst ønsker valgt, men også hvem han derefter vil foretrække, ligesom vi også rejste spørgsmål om adgang til listeforbund i folketingsvalgloven på samme måde, som vi har det i den kommunale valglov. Vor tanke var egentlig den, at vi skulle fordele de eksisterende tillægsmandater til amter og storkredse og derefter lade alle mandater fremtræde som kredsmandater valgt efter forholdstalsvalgmåde. Det ville imidlertid for landet som helhed bevirke, at man ikke fik den samme forholdsmæssighed i partiernes repræsentation, som vi har nu. Jeg hører ikke til dem, der mener, at det ville være i strid med grundlovens bud om ligelighed i repræsentationen af de forskellige anskuelser. Den bestemmelse har jeg altid opfattet som et andet udtryk for, at valgene skal foregå efter forholdstalsvalgmåden, men det er der ingen anledning til at optage en diskussion om ved denne lejlighed. Forholdet er vel det, at der ikke her i tinget vil være flertal for en stor valgkredsreform, medmindre den giver samme ligelighed i repræsentationen for landet som helhed, som den nuværende valglov giver.

Vi har derfor prøvet på, om det ikke kunne opnås alene ved kredsmandater, når vi slog 2 eller flere amter sammen og kredsvalgte efter forholdstalsvalgmetoden. Vi har fået et meget stort materiale til belysning heraf, og som det allerede er nævnt, viser det sig, at vælger vi en passende form for division, når kredsmandaterne skal udpeges, og ser vi praktisk taget helt bort fra grundlovens krav om særligt hensyn til tyndtbefolkede egne, kan det lykkes at nå et resultat i mandatfordelingen meget nær svarende til det, vi opnår nu efter den gældende valglov. Men så må vi som sagt praktisk taget se bort fra den gældende grundlovs bestem-